EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 23.5.2022
COM(2022) 625 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Ruotsin vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Ruotsin vuoden 2022 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

{SWD(2022) 625 final} - {SWD(2022) 640 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Ruotsin vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Ruotsin vuoden 2022 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[2] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241[3], jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjotaan rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen eli kyse on unionin rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Tukivälineellä edistetään talouden elpymistä ja erityisesti vihreää ja digitaalista siirtymää tukevien kestävien ja kasvua lisäävien uudistusten ja investointien toteuttamista sekä vahvistetaan jäsenvaltioiden talouksien palautumiskykyä ja potentiaalista kasvua. Se auttaa myös vahvistamaan julkisen talouden kestävyyttä ja vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen mukainen enimmäisrahoitusosuus jäsenvaltiota kohti päivitettiin [XX] päivänä kesäkuuta 2022 asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

---

1 EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

2 EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

(2) Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 vuotuisen selvityksen kestävästä kasvusta. Hyväksyminen käynnisti vuoden 2022 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Selvityksessä otettiin asianmukaisesti huomioon Portossa toukokuussa 2021 pidetyssä sosiaalialan huippukokouksessa vahvistettu yhteinen sitoumus jatkaa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25 päivänä maaliskuuta 2022 painopisteet vuoden 2022 kestävän kasvun selvitystä varten. Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 myös asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella annettavan varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Ruotsi kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu[4]. Samana päivänä komissio hyväksyi lisäksi ehdotuksen vuoden 2022 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi sen 14 päivänä maaliskuuta 2022.

(3) Geopoliittinen ja taloudellinen tilanne on muuttunut merkittävästi Venäjän hyökättyä Ukrainaan maailmanlaajuisen pandemian jälkimainingeissa. Hyökkäyksen vaikutus jäsenvaltioiden talouksiin on näkynyt esimerkiksi energian ja elintarvikkeiden hintojen nousuna ja kasvunäkymien heikentymisenä. Energian hintojen nousu vaikuttaa erityisesti kaikkein haavoittuvimpiin kotitalouksiin, jotka ovat energiaköyhiä tai vaarassa joutua energiaköyhyyteen. EU:hun on myös virrannut ennennäkemätön määrä Ukrainasta pakenevia. Tilapäistä suojelua koskeva direktiivi otettiin tässä tilanteessa 4 päivänä maaliskuuta 2022 ensimmäistä kertaa käyttöön[5]. Ukrainasta pakeneville myönnetään direktiivin perusteella oikeus oleskella laillisesti EU:ssa sekä oikeus hakeutua koulutukseen, työmarkkinoille ja terveydenhuoltoon, saada asunto ja käyttää sosiaalipalveluita.

(4) Koska taloudellinen ja geopoliittinen tilanne on muuttumassa nopeasti, vuonna 2022 aloitetaan uudelleen talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon kuuluva laaja talous- ja työllisyyspolitiikan koordinointi, ja ohjausjaksoa kehitetään elpymis- ja palautumistukivälineen toteuttamisvaatimusten mukaisesti siten kuin vuotta 2022 koskevassa vuotuisessa selvityksessä kestävästä kasvusta selostetaan. Hyväksyttyjen elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano on olennaisen tärkeää talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat kokonaisuudessaan tai merkittävältä osin kohdistuvat vuosien 2019 ja 2020 ohjausjaksoilla annettuihin maakohtaisiin suosituksiin. Vuosien 2019 ja 2020 maakohtaiset suositukset ovat yhtä lailla tärkeitä, kun elpymis- ja palautumissuunnitelmia tarkistetaan, päivitetään tai muutetaan asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti, niiden maakohtaisten suositusten lisäksi, joita on mahdollisesti annettu muokatun suunnitelman toimittamispäivään mennessä.

(5) Yleinen poikkeuslauseke on ollut aktivoituna maaliskuusta 2020[6]. Komissio katsoi 3 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan tiedonannossa[7], että päätös yleisen

---

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

5 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta, EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1.

6 Komission tiedonanto neuvostolle vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen aktivoimisesta, Bryssel 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

poikkeuslausekkeen deaktivoinnista tai sen soveltamisen jatkamisesta olisi tehtävä laatimalla talouden tilasta kokonaisarvio, jossa keskeisenä määrällisenä kriteerinä on talouden toimeliaisuuden taso EU:ssa tai euroalueella verrattuna kriisiä edeltäneeseen (vuoden 2019 lopun) tasoon. Talousnäkymien lisääntynyt epävarmuus ja suuret heikkenemisriskit sodan jatkuessa Euroopassa, ennennäkemätön energian hintojen nousu ja jatkuvat toimitusketjujen häiriöt edellyttävät vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen soveltamisen jatkamista vuonna 2023.

(6) Vuoden 2021 lähentymisohjelmasta 18 päivänä kesäkuuta 2021 annetun neuvoston lausunnon mukaisesti finanssipolitiikan viritystä mitataan tällä hetkellä parhaiten muutoksella perusmenoissa (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä), joissa ei ole mukana covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä mutta joissa ovat mukana elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, (avustuksilla) ja muilla EU:n varoilla rahoitettavat menot, suhteessa keskipitkän aikavälin potentiaaliseen kasvuun[8]. Sen arvioimiseksi, onko kansallinen finanssipolitiikka maltillista ja voidaanko sen koostumuksella edistää kestävää elpymistä, joka on sopusoinnussa vihreän ja digitaalisen siirtymän kanssa, huomiota kiinnitetään finanssipolitiikan kokonaisviritystä laajemmin myös kansallisesti rahoitettujen[9] juoksevien perusmenojen (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä ja covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) ja investointien kehitykseen.

(7) Komissio hyväksyi 2 päivänä maaliskuuta 2022 tiedonannon, jossa annetaan laajaa finanssipoliittista ohjausta vuodeksi 2023 ja jolla pyritään tukemaan jäsenvaltioiden vakaus- ja lähentymisohjelmien valmistelua ja siten vahvistamaan politiikan koordinointia.[10] Komission mielestä vaikuttaa asianmukaiselta, että vuonna 2023 siirrytään talven 2022 talousennusteen makrotalouden näkymien perusteella kasvua tukevasta vuosien 2020–2022 finanssipolitiikan kokonaisvirityksestä pitkälti neutraaliin finanssipolitiikan kokonaisvirityksen, mutta samalla on oltava valmiina reagoimaan muuttuvaan taloustilanteeseen. Komissio ilmoitti, että vuotta 2023 koskevia finanssipoliittisia suosituksia olisi edelleen eriytettävä jäsenvaltiokohtaisesti, ja niissä olisi otettava huomioon mahdolliset maiden väliset heijastusvaikutukset. Komissio kehotti jäsenvaltioita ottamaan tämän ohjauksen huomioon vakaus- ja lähentymisohjelmissaan. Komissio sitoutui seuraamaan tiiviisti talouden kehitystä ja mukauttamaan ohjaustaan tarvittaessa ja viimeistään talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevätpaketissa, jonka se esittää toukokuun 2022 lopussa.

(8) Vuotta 2023 koskevissa finanssipoliittisissa suosituksissa otetaan 2 päivänä maaliskuuta 2022 hyväksytyn finanssipoliittisen ohjauksen perusteella huomioon heikentyneet talousnäkymät, lisääntynyt epävarmuus ja muut heikkenemisriskit sekä

---

7 Komission tiedonanto neuvostolle ”Vuosi covid-19-pandemian alkamisesta – finanssipoliittiset toimet”, Bryssel 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

8 Tässä suosituksessa esitetyt finanssipolitiikan viritystä ja sen osatekijöitä koskevat arviot ovat komission arvioita, jotka perustuvat komission kevään 2022 talousennusteen perustana oleviin oletuksiin. Komission arviot keskipitkän aikavälin potentiaalisesta kasvusta eivät sisällä myönteisiä vaikutuksia elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvista uudistuksista, jotka voivat vauhdittaa potentiaalista kasvua.

9 Joita ei rahoiteta elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla EU:n varoilla.

10 Komission tiedonanto neuvostolle ”Finanssipoliittinen ohjaus vuodeksi 2023”, Bryssel 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

talven talousennusteeseen verrattuna nopeampi inflaatio. Näiden seikkojen perusteella finanssipoliittisilla toimilla on lisättävä julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen ja ylläpidettävä heikoimmassa asemassa olevien kotitalouksien ostovoimaa, jotta voidaan lievittää energian hintojen nousun vaikutuksia ja hillitä kerrannaisvaikutuksista johtuvia inflaatiopaineita kohdennettujen ja väliaikaisten toimenpiteiden avulla. Finanssipolitiikan on pysyttävä ketteränä, jotta sitä voidaan mukauttaa nopeasti muuttuviin olosuhteisiin, ja sitä on eriytettävä maittain finanssipoliittisen ja taloudellisen tilanteen mukaan ottaen huomioon muun muassa altistuminen kriisille ja Ukrainasta pakenevien maahantulo.

(9) Ruotsi toimitti 28 päivänä toukokuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohtaa noudattaen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjä arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 4 päivänä toukokuuta päätöksen Ruotsin elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä[11]. Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti tehty komission päätös siitä, että Ruotsi on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.

(10) Ruotsi toimitti vuoden 2022 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2022 lähentymisohjelmansa 29 päivänä huhtikuuta 2022 asetuksen (EU) N:o 1466/97 4 artiklan mukaisesti. Ohjelmat on arvioitu yhdessä, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon. Asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaisesti vuoden 2022 kansallisessa uudistusohjelmassa otetaan huomioon myös Ruotsin puolivuosittainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

(11) Komissio julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022 Ruotsia koskevan vuoden 2022 maaraportin[12]. Siinä arvioitiin Ruotsin edistymistä neuvoston vuosina 2019, 2020 ja 2021 hyväksymien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja arvioitiin elpymisen ja palautumisen tulostaulun pohjalta, miten Ruotsi on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa määritettiin puutteita eli haasteita, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ei vastata lainkaan tai joihin vastataan vain osittain, sekä uusia ja kehittymässä olevia haasteita, kuten haasteet, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Maaraportissa arvioitiin myös Ruotsin edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien EU:n yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

(12) Komissio on tehnyt asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla Ruotsista perusteellisen tarkastelun, jonka tulokset se julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022[13]. Komission päätelmä oli, että Ruotsin makrotaloudessa on epätasapainoja.

---

11 Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 4 päivänä toukokuuta 2022, Ruotsin elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä (ST 7772/2022; ST 7772/2022 ADD 1).

12 SWD(2022) 625 final.

13 SWD(2022) 639 final.

Haavoittuvuudet liittyvät asuntojen korkeisiin ja nouseviin hintoihin ja kotitalouksien suureen velkaantuneisuuteen. Yksityinen velka kasvoi 216 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Tämä on huolestuttavaa siksi, että suuri osa velasta käytetään kiinteistöjen ostamiseen. Rahoituslaitokset altistuvat kiinteistömarkkinoihin liittyville riskeille asuntolainojen sekä liikekiinteistöille ja rakennusyrityksille myöntämiensä lainojen kautta. Asuntopulan, ylisäänneltyjen vuokramarkkinoiden, asuntolainojen ottamiseen kannustavan verotuksen ja alenevien korkojen vuoksi kotitaloudet ovat ottaneet yhä enemmän velkaa asuntojen ostoa varten. Tämän vuoksi ne ovat alttiita mahdollisille koronmuutoksille. Kotitalouksien velka oli 188 prosenttia käytettävissä olevista tuloista ja 95 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoden 2020 lopussa. Tilanteen korjaamisella voisi olla kielteinen vaikutus talouteen ja pankkisektoriin. Sillä voisi olla heijastusvaikutuksia maihin, joilla on yhteyksiä Ruotsin talouteen ja pankkisektoriin. Viime vuosina on toteutettu joitakin toimenpiteitä näiden epätasapainojen korjaamiseksi, mutta niillä on ollut vähäinen vaikutus. Toimia tarvitaan edelleen etenkin velkarahoitteisen omistusasumisen verokannustimien, asuntotarjonnan ja vuokramarkkinoiden suhteen.

(13) Neuvosto suositti 20 päivänä heinäkuuta 2020, että Ruotsi toteuttaisi vuosina 2020 ja 2021 yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi. Se suositti myös, että Ruotsi harjoittaisi taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja. Vuonna 2021 Ruotsin julkisen talouden alijäämä supistui Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 0,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 2,7 prosenttia. Ruotsin finanssipoliittiset toimet tukivat talouden elpymistä vuonna 2021, ja väliaikaiset hätätoimenpiteet vähenivät vuosien 2020 ja 2021 välillä 3,3 prosentista 2,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Ruotsin vuonna 2021 toteuttamat toimenpiteet ovat 20 päivänä heinäkuuta 2020 annetun neuvoston suosituksen mukaisia. Hallituksen vuosina 2020 ja 2021 hyväksymät päätösperäiset julkisen talouden toimenpiteet olivat enimmäkseen väliaikaisia. Samaan aikaan jotkin vuosina 2020 ja 2021 hyväksytyistä päätösperäisistä toimenpiteistä eivät olleet väliaikaisia tai niiden vaikutusta ei kompensoitu tasapainottavilla toimenpiteillä. Ne muodostuivat pääasiassa useista menopuolen toimenpiteistä sekä tuloveron kevennyksistä. Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan julkinen velka oli 36,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2021.

(14) Vuoden 2022 lähentymisohjelmassa esitettyjen julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on realistinen. Hallitus ennustaa reaalisen BKT:n kasvavan 3,1 prosenttia vuonna 2022 ja 1,6 prosenttia vuonna 2023. Komission kevään 2022 talousennusteessa puolestaan reaalisen BKT:n kasvu on 2,3 prosenttia vuonna 2022 ja 1,4 prosenttia vuonna 2023. Hallitus ennakoi julkisen talouden nimellisen alijäämän kasvavan 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja kääntyvän 0,5 prosenttia ylijäämäiseksi vuonna 2023. Vuonna 2022 kasvu johtuu pääasiassa heikommasta talouskasvusta ja lisämenoista, jotka yhdessä vaikuttavat enemmän kuin hätätoimenpiteiden purkaminen. Julkisen talouden velan odotetaan lähentymisohjelman mukaan supistuvan suhteessa BKT:hen 33,5 prosenttiin vuonna 2022 ja supistuvan edelleen 30,7 prosenttiin vuonna 2023. Julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella komission kevään 2022 talousennusteen mukaan 0,5 prosenttia vuonna 2022 ja kääntyy 0,5 prosentilla ylijäämäiseksi vuonna 2023. Tämä vastaa vuoden 2022 lähentymisohjelmassa ennakoitua alijäämää. Komission kevään 2022

talousennusteessa julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen on samankaltainen, 33,8 prosenttia vuonna 2022 ja 30,5 prosenttia vuonna 2023.

Komission kevään 2022 talousennusteen perusteella keskipitkän aikavälin potentiaalisen tuotannon kasvun (10 vuoden keskiarvon) arvioidaan olevan 1,9 prosenttia. Arviossa ei kuitenkaan ole otettu huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä uudistuksia, jotka voivat vauhdittaa Ruotsin talouden potentiaalista kasvua.

(15) Hallitus on vuonna 2022 luopunut suurimmasta osasta covid-19-kriisin takia toteutetuista toimenpiteistä, joten väliaikaisten hätätilanteen tukitoimenpiteiden ennakoidaan supistuvan 2,2 prosenttiin vuonna 2022, kun ne vuonna 2021 olivat 1,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi hyväksytyt toimenpiteet vaikuttavat julkisen talouden rahoitusasemaan. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset toimenpiteet ovat suhteessa BKT:hen 0,4 prosenttia vuonna 2022 ja 0,0 prosenttia vuonna 2023[14]. Ruotsin talouden energiaintensiivisyys on EU:n keskiarvoa alhaisempi ja kotitalouksien energiamenojen osuus keskiarvoa pienempi[15]. Toimenpiteet koostuvat tulonsiirroista kotitalouksille sähkön hintojen nousun kompensoimiseksi sekä polttoaineverojen kevennyksistä maa-, metsä- ja kalataloudessa. Toimenpiteet on ilmoitettu väliaikaisiksi. Jos energian hinnat pysyvät kuitenkin korkeina myös vuonna 2023, joitakin näistä toimenpiteistä saatetaan jatkaa. Osa näistä toimenpiteistä on kohdentamattomia, kuten tulonsiirrot kotitalouksille sähkönhintojen nousun kattamiseksi. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille, ovat suhteessa BKT:hen 0,1 prosenttia vuonna 2022 ja vuonna 2023[16]. Puolustusmenojen kasvu suhteessa BKT:hen on hieman alle 0,1 prosenttia yksistään vuonna 2022.

(16) Neuvosto suositti 18 päivänä kesäkuuta 2021, että Ruotsi[17] varmistaa, että finanssipolitiikan viritys on vuonna 2022 edelleen kasvua tukeva, elpymis- ja palautumistukivälineen tarjoama sysäys mukaan lukien, ja jatkaa kansallisesti rahoitettuja investointeja. Se suositti myös, että Ruotsi harjoittaisi taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa julkisen talouden kestävyys keskipitkällä aikavälillä, ja samalla lisää investointeja kasvupotentiaalin parantamiseksi.

(17) Komission kevään 2022 talousennusteen ja Ruotsin vuoden 2022 lähentymisohjelmaan sisältyvien tietojen perusteella finanssipolitiikan virityksen ennakoidaan vuonna 2022 olevan elvyttävä –0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen

---

14 Luvut kuvaavat syksyn 2021 jälkeen toteutettujen toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, mukaan lukien juoksevat tulot ja menot sekä – mahdolliset – pääomamenoja koskevat toimenpiteet.

15 Kotitalouksien energiamenojen osuus mitataan energiaosuuden painolla YKHI-korissa.

16 Ukrainasta EU:hun pakenevien kokonaismäärän oletetaan nousevan asteittain 6 miljoonaan vuoden 2022 loppuun mennessä, ja arvio heidän maantieteellisestä sijoittautumisestaan perustuu tämänhetkisen maahanmuuttajayhteisön kokoon, vastaanottavan jäsenvaltion suhteelliseen väkilukuun ja siihen, mihin Ukrainasta paenneet ovat tosiasiallisesti sijoittautuneet maaliskuusta 2022 alkaen. Arviot talousarviokustannuksista henkeä kohti perustuvat komission yhteisen tutkimuskeskuksen Euromod-mikrosimulaatiomalliin, jossa otetaan huomioon sekä käteisetuudet, joihin maahan tulleilla voi olla oikeus, että luontoissuoritukset, kuten koulutus ja terveydenhuolto.

17 Neuvoston suositus, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2021, jolla annetaan neuvoston lausunto Ruotsin vuoden 2021 lähentymisohjelmasta, EUVL C 304, 29.7.2021, s. 131.

neuvoston suosituksen mukaisesti[18]. Ruotsi aikoo jatkaa elpymisen tukemista hyödyntämällä elpymis- ja palautumistukivälinettä lisäsysäyksen rahoittamiseen neuvoston suosituksen mukaisesti. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla EU:n varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan 0,1 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuodesta 2021. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoidaan olevan neutraali vaikutus finanssipolitiikan viritykseen vuonna 2022[19]. Sen vuoksi Ruotsi suunnittelee jatkavansa kansallisesti rahoitettuja investointeja neuvoston suosituksen mukaisesti. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoidaan vuonna 2022 olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 0,4 prosenttiyksikköä. Tässä ovat mukana energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi toteutettavien edellä mainittujen toimenpiteiden lisävaikutus (0,4 % suhteessa BKT:hen) sekä kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille (0,1 % suhteessa BKT:hen).

(18) Vuonna 2023 finanssipolitiikan viritys on komission kevään 2022 talousennusteen mukaan +1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana[20]. Ruotsin ennakoidaan jatkavan elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten käyttöä vuonna 2023 elpymisen lisätuen rahoittamiseen. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla EU:n varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan 0,1 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuodesta 2022. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoidaan olevan finanssipolitiikan viritykseen hieman kiristävä vaikutus, joka on 0,1 prosenttiyksikköä vuonna 2023[21]. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoidaan vuonna 2023 olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen kiristävä vaikutus, joka on 1,1 prosenttiyksikköä. Tähän sisältyy energian hinnannousuun liittyvien toimenpiteiden asteittaisen lakkauttamisen vaikutus (0,4 % suhteessa BKT:hen).

(19) Vuoden 2022 lähentymisohjelmassa julkisen talouden ylijäämän odotetaan kasvavan asteittain 0,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja 1,4 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Julkisen talouden alijäämän ennakoidaan siten pysyvän alle 3 prosentissa suhteessa BKT:hen ohjelmakauden aikana. Julkisen talouden velan odotetaan lähentymisohjelman mukaan jälleen supistuvan suhteessa BKT:hen, 28,9 prosenttiin vuonna 2024 ja edelleen 26,4 prosenttiin vuonna 2025. Komission analyysin perusteella velkakestävyysriskit vaikuttavat keskipitkällä aikavälillä pieniltä.

(20) Asuntojen korkeiden hintojen ja kotitalouksien velan yhdistelmä aiheuttaa hallitsemattomien korjausliikkeiden riskin. Ruotsi on toteuttanut viime vuosina useita

---

18 Negatiivinen (positiivinen) indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi (pienempi) kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää (kiristävää).

19 Muilla kansallisesti rahoitetuilla pääomamenoilla ennakoidaan olevan neutraali vaikutus, joka on 0,0 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen.

20 Negatiivinen (positiivinen) indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi (pienempi) kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää (kiristävää).

21 Muilla kansallisesti rahoitetuilla pääomamenoilla ennakoidaan olevan neutraali vaikutus, joka on 0,0 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen.

makrovakaustoimenpiteitä vähentääkseen kotitalouksien velkaa suhteessa tuloihin ja kiinnitetyn kiinteistön arvoon. Muita kannustimia ottaa lainaa ja velkaantua on kuitenkin edelleen. Sen vuoksi tähän mennessä toteutettujen politiikkatoimien vaikutus asuntoluototuksen kasvuun näyttää olleen vähäinen. Asuntojen hinnat ovat nousseet 1990-luvun puolivälistä lähtien ja ylittäneet kotitalouksien tulojen kasvun. Suuntaus kiihtyi vuonna 2021, ja asuntojen nimelliset hinnat olivat vuoden kolmannella neljänneksellä 11,3 prosenttia korkeammat kuin vuotta aikaisemmin. Tärkeimpiä syitä tähän ovat omistusasumista ja asuntovelkaa suosivat verokannustimet, edulliset luottoehdot ja asuntolainojen suhteellisen alhainen lyhennysaste. Kiinteistöihin kohdistuva kokonaisverorasitus on Ruotsissa suhteellisen pieni, koska asuntolainojen korkojen verovähennykset ovat suuret ja juoksevat kiinteistöverot alhaiset. Myyntivoittoveroja alennettiin vuosina 2020 ja 2021 tarkoituksena vähentää asunnon jo omistaville asunnon ostosta ja muutosta aiheutuvia kustannuksia. Tämä muutos on kuitenkin saattanut vaikeuttaa jonkin verran ensiasunnon ostajien pääsyä asuntomarkkinoille, koska asuntojen hinnat ovat nousseet. Vaikka uudisrakentaminen on viime vuosina lisääntynyt huomattavasti ja rakennuslupia on myönnetty aiempaa enemmän, asuntopulan odotetaan jatkuvan tulevina vuosina. Sen lisäksi nykyistä asuntokantaa ei käytetä tehokkaasti. Kaikki tämä vaikeuttaa työpaikan vaihtamista ja todennäköisesti edistää sukupolvien välistä eriarvoisuutta. Vuokramarkkinoilla säännellyt markkinatasoa alhaisemmat vuokrat hyödyttävät rajallista määrää kotitalouksia. Vuokran ja kotitalouden tarpeiden ja tulojen välillä ei ole yhteyttä. Jos vuokrat noudattaisivat paremmin markkinahintoja ja vuokratuki perustuisi tuloihin ja nettovarallisuuteen, saataisiin tehokkuusetuja.

(21) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan 2.2 kriteerin mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa vuoteen 2026 mennessä. Ne auttavat vastaamaan kaikkiin tai merkittävään osaan niistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista, jotka tuodaan esiin neuvoston Ruotsille talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 antamissa maakohtaisissa suosituksissa sekä niissä maakohtaisissa suosituksissa, joita on mahdollisesti annettu suunnitelman hyväksymispäivään mennessä. Suunnitelmassa esitetään erityisesti uudistuksia ja investointeja, joilla tuetaan vihreää ja digitaalista siirtymää, parannetaan terveydenhuoltojärjestelmän kestävyyttä, vähennetään rahanpesun riskiä ja nostetaan koulutus- ja osaamistasoa.

(22) Ruotsin elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon odotetaan myötävaikuttavan siihen, että vihreän ja digitaalisen siirtymän eteneminen jatkuu. Ilmastotavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus Ruotsin suunnitelman kokonaismäärärahoista on 44 prosenttia, ja digitaalisia tavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus on 21 prosenttia. Elpymis- ja palautumissuunnitelman täysimittainen täytäntöönpano siihen kuuluvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti auttaa Ruotsia toipumaan nopeasti covid-19-kriisin seurauksista ja vahvistaa samalla sen palautumiskykyä. Työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen tärkeää, jotta elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sitä laajemmin muun talous- ja työllisyyspolitiikan täytäntöönpano onnistuu ja jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen politiikan yleiseen linjaan.

(23) Ruotsi toimitti koheesiopolitiikan ohjelma-asiakirjat marraskuun 2021 ja helmikuun 2022 välisenä aikana[22]. Ruotsi ottaa vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan rahastojen ohjelmasuunnittelussa huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset noudattaen 24 päivänä kesäkuuta 2021 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2021/1060. Tämä on edellytys sille, että koheesiopolitiikan rahastoista saatavan taloudellisen tuen vaikuttavuus paranee ja sen tuoma lisäarvo on mahdollisimman suuri ja että samalla edistetään koordinointia, täydentävyyttä ja yhtenäisyyttä näiden rahastojen ja muiden unionin välineiden ja rahastojen välillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon onnistuminen edellyttää myös investointien pullonkaulojen poistamista, jotta voidaan tukea vihreää ja digitaalista siirtymää sekä tasapainoista aluekehitystä.

(24) Niiden taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden lisäksi, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla vastataan, Ruotsilla on useita lisähaasteita, jotka liittyvät i) asuntojen hintojen yliarvostukseen ja kotitalouksien velan jatkuvaan kasvuun; ii) epäedullisista lähtökohdista tulevien ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden epätasa-arvoisiin koulutusmahdollisuuksiin ja tarpeeseen parantaa muita heikommassa asemassa olevien ryhmien integrointia työmarkkinoille; ja iii) tarvetta vähentää entisestään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista, myös Venäjältä tuotavista polttoaineista.

(25) Yleisesti ottaen hyvistä tuloksista huolimatta Ruotsin koulutusjärjestelmän eriarvoisuus vaikuttaa sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevien ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden perustaitojen tasoon. Ruotsissa syntyneiden ja ulkomailla syntyneiden oppilaiden välinen ero on kasvanut huomattavasti sen jälkeen, kun maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä kaksinkertaistui vuosina 2009–2018. Vaikka kansainvälisten testien tulokset osoittavat, että perustaidot ovat yleisesti ottaen parantuneet, maahanmuuttajataustaisten ja muiden oppilaiden erot lukutaidossa ovat EU:n suurimpia. Lisäksi ulkomailla syntyneiden oppilaiden koulunkäynnin keskeyttämisaste on paljon suurempi. Eriarvoisuus koulutuksessa lisääntyy, ja se liittyy usein maahanmuuttajataustaisten oppilaiden rajallisiin mahdollisuuksiin valita koulu. Koulutustulosten eroilla on suuri vaikutus heikommassa asemassa olevien oppilaiden mahdollisuuksiin kehittää taitoja, joita tarvitaan työpaikan löytämiseksi. Koulutusjärjestelmän laadun ja tasapuolisuuden parantamiseksi on mahdollisuuksia parantaa koulutusjärjestelmän rakennetta ja hallintoa, myös ilmoittautumisprosessia, ja vähentää pysyvää pulaa pätevistä opettajista. Ruotsilla on haasteita myös kouluiän ylittäneiden vähän koulutettujen ja ulkomailla syntyneiden integroimisessa työmarkkinoille. Kaiken kaikkiaan tämä vaikuttaa osaltaan siihen, että maassa on edelleen suuri määrä ihmisiä, joiden osallistumista työmarkkinoille voitaisiin lisätä ja joiden osaamisessa on puutteita.

(26) EU:n valtion- tai hallitusten päämiesten Versailles’n julistuksessa antaman toimeksiannon mukaisesti REPowerEU-suunnitelman tavoitteena on poistaa mahdollisimman pian asteittain Euroopan unionin riippuvuus Venäjältä tulevasta fossiilisten polttoaineiden tuonnista. Tätä varten määritetään vuoropuhelussa

[22] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä. EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159.

jäsenvaltioiden kanssa sopivimmat kansallisen, alueellisen ja EU:n tason hankkeet, investoinnit ja uudistukset. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista yleensä sekä siirtyä tuomaan fossiilisia polttoaineita muualta kuin Venäjältä.

(27) On ratkaisevan tärkeää tehostaa toimia kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa asetettujen uusiutuvia energialähteitä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi. Vaikka uusiutuvan energian osuus energiankulutuksesta on Ruotsissa EU:n suurin (51,1 % vuonna 2020), se kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joissa energiankulutus asukasta kohti on suurin. Lisäksi suuri osa Ruotsin kasvihuonekaasupäästöistä on peräisin liikennesektorilta, erityisesti tieliikenteestä. Sektori on edelleen erittäin riippuvainen öljystä, jonka osuus kokonaisenergiapaletista on 17,7 prosenttia. Lisäksi sähkön ja sähköverkon kapasiteettirajoitteet lisääntyivät edelleen vuonna 2021 erityisesti Etelä-Ruotsissa, missä ne rajoittivat kaupallisen toiminnan laajentamista ja sijoittautumista. Tätä ongelmaa pahentaa entisestään siirtokapasiteetin puute pohjoisen ja etelän välillä. Tarvitaan lisäinvestointeja uusiutuviin energialähteisiin, energiaverkkoon ja verkkokapasiteettiin sekä maan eri alueiden yhteenliitettävyyteen, jotta voidaan päästä kansalliseen tavoitteeseen, jonka mukaan sähkö tuotetaan sataprosenttisesti uusiutuvista energialähteistä vuoteen 2040 mennessä, ja saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2045 mennessä. Lupamenettelyjen yksinkertaistaminen entisestään helpottaisi uusiutuvien energialähteiden, erityisesti tuulivoiman, käyttöönottoa. Lisäksi on erittäin tärkeää vähentää energiankulutusta energiatehokkuutta parantamalla, jotta voidaan vähentää kuluttajien ja yritysten hiilipäästöjä ja energiakustannuksia. Investointien lisääminen uusiutuviin energialähteisiin ja sähköistämiseen, infrastruktuurin pullonkaulojen poistaminen, energiatehokkuuden parantaminen ja fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähentäminen liikenteessä auttavat vähentämään kokonaisriippuvuutta fossiilisista polttoaineista, myös Venäjältä tuotavista fossiilisista polttoaineista. Fossiilisten polttoaineiden osuus (kaasu 2,6 %, hiili 3,2 % ja öljy 17,7 % vuonna 2020) Ruotsin energiapaletissa on huomattavasti EU:n keskiarvoa pienempi (kaasu 24,4 %, hiili 10,8 % ja öljy 32,7 % vuonna 2020). Ruotsin riippuvuutta venäläisistä fossiilisista polttoaineista voidaan kuitenkin edelleen vähentää. Tämä koskee erityisesti öljyä (20 % jalostetun öljyn tuonnista ja 8 % raakaöljyn kokonaistuonnista tuli Venäjältä vuonna 2020) ja kaasua (13 % kaasun kokonaistuonnista tuli Venäjältä vuonna 2020). Vaikka riippuvuus kaasusta ja öljystä on merkittävä, 44 prosentin riippuvuus tuontikaasusta, 23 prosentin riippuvuus raakaöljyn tuonnista ja 35 prosentin riippuvuus jalostetun öljyn tuonnista Venäjältä alittavat EU:n keskiarvon[23]. Lisäksi naapurimaiden kanssa toteutettavien yhteenliitäntähankkeiden edistäminen voisi lisätä Ruotsissa energian toimitusvarmuutta ja mukautumista alueellisiin vaihteluihin, kun otetaan huomioon viimeaikaiset geopoliittiset tapahtumat. On syytä huomata, että kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä sekä uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden lisäämistä koskevaa tavoitetasoa on tarpeen nostaa edelleen, jotta Ruotsi olisi linjassa 55-valmiustavoitteiden kanssa.

(28) Nopeutettu siirtyminen ilmastoneutraaliuteen ja luopuminen fossiilisista polttoaineista aiheuttaa monilla aloilla huomattavia rakenneuudistuskustannuksia. Ruotsi voi kuitenkin hyödyntää koheesiopolitiikan yhteydessä oikeudenmukaisen siirtymän

[23] Eurostat (2020), Venäjän tuonnin osuus maakaasun, raakaöljyn ja kivihiilen kokonaistuonnista. EU27:n keskiarvon osalta kokonaistuonti perustuu EU27:n ulkopuolelta tulevaan tuontiin. Ruotsin osalta kokonaistuonti sisältää EU:n sisäisen kaupan. Raakaöljy ei sisällä jalostettuja öljytuotteita.

mekanismia siirtymisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi alueilla, joilla vaikutukset ovat suurimmat. Lisäksi Ruotsi voi hyödyntää Euroopan sosiaalirahasto plussaa parantaakseen työllistymismahdollisuuksia ja vahvistaakseen sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

(29) Neuvosto on tutkinut vuoden 2022 lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto[24] ilmenee jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.

(30) Neuvosto on tutkinut vuoden 2022 kansallisen uudistusohjelman ja vuoden 2022 lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1 ja 2. Suosituksissa 1 ja 2 tarkoitetuilla toimenpiteillä autetaan muun muassa korjaamaan epätasapainoja, jotka liittyvät heikosti toimiviin asuntomarkkinoihin ja asuntojen hintojen yliarvostukseen sekä kotitalouksien velan jatkuvaan kasvuun.

SUOSITTAA, että Ruotsi toteuttaa vuosina 2022 ja 2023 toimia, joilla se

1. varmistaa vuonna 2023, että kansallisesti rahoitettavien juoksevien menojen kasvu on linjassa kaiken kaikkiaan neutraalin finanssipolitiikan virityksen kanssa, kun otetaan huomioon jatkuva väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille; on valmiina mukauttamaan juoksevia menoja tilanteen muuttuessa; lisää julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen, RePowerEU:n ja muiden EU:n varojen avulla; harjoittaa vuoden 2023 jälkeen finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä; pienentää kotitalouksien suureen velkaan ja asuntomarkkinoiden epätasapainoon liittyviä riskejä vähentämällä asuntolainojen korkojen verovähennyskelpoisuutta tai korottamalla juoksevia kiinteistöveroja; edistää investointeja asuinrakentamiseen akuuteimman asuntopulan helpottamiseksi erityisesti poistamalla rakentamiseen liittyviä rakenteellisia esteitä ja varmistamalla rakennuskelpoisen maan saatavuuden; parantaa asuntomarkkinoiden tehokkuutta muun muassa uudistamalla vuokramarkkinoita;

2. etenee elpymis- ja palautumissuunnitelmansa täytäntöönpanossa 4 päivänä toukokuuta 2022 annettuun neuvoston täytäntöönpanopäätökseen sisältyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti; saattaa nopeasti päätökseen komission kanssa käytävät neuvottelut vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan ohjelma-asiakirjoista, jotta niiden täytäntöönpano voidaan aloittaa;

3. vähentää oppilaiden sosioekonomisen ja maahanmuuttajataustan vaikutusta heidän koulutustuloksiinsa tarjoamalla yhtäläiset mahdollisuudet koulun valintaan ja vähentää pulaa pätevistä opettajista; kehittää muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, myös maahanmuuttajataustaisten henkilöiden, taitoja mukauttamalla resursseja ja menetelmiä heidän tarpeisiinsa, jotta heidän olisi helpompi integroitua työmarkkinoille;

4. vähentää yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja lisäämällä täydentäviä investointeja verkkoinfrastruktuuriin, vahvistamalla maan sisäisiä verkkoja riittävän verkkokapasiteetin varmistamiseksi, parantamalla energiatehokkuutta ja

[24] Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

yksinkertaistamalla edelleen uusiutuvaan energiaan liittyvien hankkeiden lupamenettelyjä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja